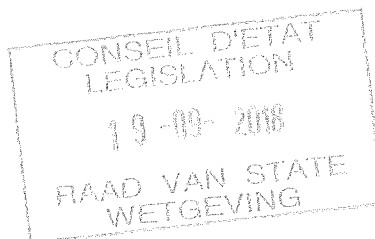

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

64298 / 4
13/9

ARRÊTÉ DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK
REGERING

**ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
IMPOSANT DES CLAUSES SOCIALES
LORS DE LA PASSATION DE MARCHES
PUBLICS DANS LE CADRE DE LA
REALISATION D'INVESTISSEMENTS EN
INFRASTRUCTURES SPORTIVES
COMMUNALES**

**BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPLEGGING VAN SOCIALE
CLAUSULES BIJ DE TOEKENNING VAN
OVERHEIDSOPDRACHTEN IN HET
KADER VAN DE UITVOERING VAN
INVESTERINGEN IN GEMEENTELIJKE
SPORTINFRASTRUCTUREN**

LE GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE,

DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING,

Vu l'ordonnance du 31 mai 2018 relative à
l'octroi de subsides aux investissements en
infrastructures sportives communales ;

Gelet op de ordonnantie van 31 mei 2018
betreffende de toekenning van subsidies
voor investeringen in gemeentelijke
sportinfrastructuur;

Vu l'article 87 de la loi relative aux marchés
publics du 17 juin 2016 ;

Gelet op het artikel 87 van de wet inzake
overheidsopdrachten van 17 juni 2016;

Vu l'arrêté de l'Exécutif de la Communauté
française du 12 mai 1987 relatif à la
formation professionnelle ;

Gelet op het besluit van de Franse
Gemeenschapsexecutieve betreffende de
beroepsopleiding van 12 mei 1987;

Vu l'arrêté du Gouvernement flamand du 5
juin 2009 portant l'organisation de l'emploi
et de la formation professionnelle ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse
Regering houdende de organisatie van de
arbeidsbemiddeling en de
beroepsopleiding van 5 juni 2009;

Vu le test genre du 13 juin 2018 ;

Gelet op de gendertest van 13 juin 2018;

Considérant qu'il y a lieu pour des marchés
de travaux d'une certaine importance qui
sont subventionnés par la Région
d'imposer l'introduction, dans le cadre de la
procédure de mise en concurrence des
travaux, de clauses obligeant les
adjudicataires de ces marchés à assurer
lors de l'exécution de ceux-ci, un objectif
d'insertion ou d'intégration de demandeurs
d'emploi, d'apprentis ou de personnes en
situation d'handicap ;

Overwegende dat het met betrekking tot de
door het Gewest gesubsidieerde
overheidsopdrachten voor werken van een
zekere omvang aangewezen is clausules
op te leggen in het kader van de
mededingingsprocedure voor die werken,
die de opdrachtnemers verplichten tijdens
de uitvoering van de opdracht een
inschakelings- of integratiedoelstelling
voor werkzoekenden, stagiairs of personen
met een handicap na te streven;

Sur la proposition du Ministre-Président du
Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale ;

Op de voordracht van de minister-president
van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

Après en avoir délibéré ;

Na beraadslaging,

ARRÊTE :

Article 1. La « clause sociale » est une clause qui doit prendre l'une des formes suivantes :

- La clause d'insertion « classique » qui consiste en l'obligation de prévoir un contrat de travail à durée déterminée ou indéterminée pour des chercheurs d'emploi proposés par Actiris,
- La clause de formation en application de laquelle une entreprise doit former un chercheur d'emploi ou un apprenant dans le cadre de tâches prévues dans un programme de formation. Le type de formation est à choisir parmi les formations existantes en Région de Bruxelles-Capitale, en prenant soin de s'informer préalablement auprès d'Actiris pour s'assurer de la faisabilité d'une telle clause dans le cadre du marché envisagé :
 - La formation professionnelle individuelle en entreprise (FPIE)
 - Le stage First
 - Le stage de fin de formation
 - Le stage en alternance
- La clause sociale flexible qui consiste :
 - soit à assurer, dans le cadre de l'exécution du marché, l'engagement de chercheurs d'emploi, englobant un certain nombre de jours d'insertion sous contrat de travail aux métiers énumérés,
 - soit à sous-traiter un pourcentage du montant total d'attribution hors T.V.A. du marché à des

BESLUIT :

Artikel 1. De "sociale clausule" is een clausule die een van de volgende vormen moet aannemen:

- De "klassieke" inschakelingsclausule die bestaat in de verplichting om voor door Actiris aangeboden werkzoekenden in arbeidsovereenkomsten van een bepaalde of onbepaalde tijd te voorzien;
- De opleidingsclausule, in toepassing waarvan een onderneming een werkzoekende of een stagiair moet opleiden in het kader van de door het opleidingsprogramma van de onderneming bepaalde opdrachten. Het soort opleiding moet gekozen worden uit de opleidingen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaan, waarbij men zich vooraf bij Actiris informeert om zich ervan te vergewissen dat een dergelijke clausule haalbaar is in het kader van de beoogde opdracht:
 - de individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO)
 - de First-stage
 - de stage op het eind van de opleiding
 - de stage in het kader van het alternerend leren
- De flexibele sociale clausule, die bestaat in:
 - hetzij, in het kader van de uitvoering van de opdracht, de indienstneming van werkzoekenden, waarbij een bepaald aantal inschakelingsdagen met arbeidsovereenkomst voor de opgesomde beroepen wordt bereikt,
 - hetzij het uitbesteden van een percentage van het totaalbedrag van de gegunde opdracht zonder

entreprises d'économie sociale d'insertion,

- soit en une combinaison des deux précédentes actions.

- La clause de réservation: qui impose de réserver l'accès à la procédure de passation de tout ou partie (un ou plusieurs lots) du marché à des ateliers protégés et à des opérateurs économiques dont l'objectif est l'intégration sociale et professionnelle de personnes handicapées ou défavorisées,

Art 2. Sans préjudice de l'ordonnance du 8 mai 2014 relative à l'inclusion de clauses sociales dans les marchés publics, toute demande d'octroi de subsides de l'ordonnance du 31 mai 2018 relative à l'octroi de subsides aux investissements en infrastructures sportives communales, relative à un marché de travaux dont le montant estimé est égal ou supérieur à sept cent cinquante mille EUR hors taxe sur la valeur ajoutée et dont la durée prévue des travaux est d'au moins soixante jours ouvrables, n'est recevable que si le marché de travaux comporte une « clause sociale ».

Rien ne s'oppose à ce que des clauses sociales soient prévues pour des marchés subventionnés de moindre importance si le bénéficiaire de la subvention le désire.

Art. 3. La clause sociale relative à chaque marché public de travaux est rédigée par le pouvoir adjudicateur, dans le respect des conditions suivantes :

- 1) L'introduction d'une clause sociale dans un marché public constitue soit une condition contractuelle d'accès au marché, soit une condition d'exécution de celui-ci. Elle ne peut être considérée comme un critère de sélection ou d'attribution du marché ;
- 2) La clause sociale figure dans l'avis de marchés et dans les dispositions

btw aan ondernemingen uit de sociale inschakelingseconomie,

- hetzij een combinatie van de twee voorgaande acties.

- De reserveringsclausule: die verplicht om de toegang tot de gunningsprocedure voor de gehele opdracht of een deel ervan (een of meerdere percelen) voor te behouden voor de beschutte werkplaatsen en de economische operatoren die streven naar sociale en beroepsinschakeling van personen met een handicap of kansarme personen,

Art. 2. Onverminderd de ordonnantie van 8 mei 2014 betreffende de invoeging van sociale clausules in de overheidsopdrachten is elke vraag tot toekenning van subsidies volgens de ordonnantie van 31 mei 2018 betreffende de toekenning van subsidies voor investeringen in gemeentelijke sportinfrastructuren aan te moedigen met betrekking tot een opdracht voor werken waarvan het geraamde bedrag zeventienvijftigduizend EUR of meer bedraagt, de belasting over de toegevoegde waarde niet inbegrepen, en waarvan de duur op minstens zestig werkdagen wordt geraamd, enkel ontvankelijk als de opdracht voor werken een "sociale clausule" bevat.

Niets belet dat voor gesubsidieerde opdrachten van een geringere omvang in sociale clausules wordt voorzien, voor zover de subsidiebegunstigde daartoe de wens heeft geuit.

Art. 3. De aanbestedende overheid stelt de sociale clausule op voor elk van die opdrachten van werken, met naleving van de volgende voorwaarden:

- 1) De invoeging van een sociale clausule in een overheidsopdracht is hetzij een contractuele toegangsvoorwaarde tot de opdracht, hetzij een uitvoeringsvoorwaarde voor de opdracht. Ze mag niet beschouwd worden als selectie- of gunningscriterium voor de opdracht;
- 2) De sociale clausule wordt opgenomen in de aankondiging van de opdracht en

administratives du cahier spécial des charges ;

- 3) Toute absence d'engagement à exécuter la clause sociale dans son intégrité, tout réserve partielle ou totale à exécuter cette clause constitue une irrégularité substantielle. En outre dans le cadre des procédures de passation autorisant la négociation, une clause sociale doit toujours être définie comme une exigence minimale ;
- 4) Le pouvoir adjudicateur doit justifier lors de sa demande de subvention du nombre de jours/mois ou le % du montant d'attribution qu'il a fixé pour la clause sociale ;
- 5) Le pouvoir adjudicateur contrôle l'exécution effective de la clause sociale à quelque stade que ce soit de l'exécution du marché ;
- 6) Le pouvoir adjudicateur se fera assister par un organisme d'encadrement à l'effet d'assurer le contrôle, en cours d'exécution, du respect par l'adjudicataire de la clause sociale ;
- 7) L'organisme d'encadrement, dans le cadre de sa mission, veillera à proposer, pour les postes où un déséquilibre hommes-femmes est constaté, des candidats du sexe le moins représenté ;
- 8) L'organisme d'encadrement est l'Office Régional Bruxellois de l'Emploi (ACTIRIS) ;
- 9) L'organisme d'encadrement est là en soutien des pouvoirs adjudicateurs et des adjudicataires pour les aider à exécuter la clause sociale ;
- 10) Les conseillers de l'organisme d'encadrement pourront se rendre sur le chantier afin de vérifier que la clause sociale est correctement exécutée.

in de administratieve bepalingen van het bestek;

- 3) Het ontbreken van een verbintenis om de sociale clausule volledig uit te voeren, en elk gedeeltelijk of volledig voorbehoud om deze clausule uit te voeren vormt een substantiële onregelmatigheid. Bovendien moet in het kader van gunningsprocedures die onderhandeling toelaten een sociale clausule altijd omschreven worden als een minimumvereiste;
- 4) Bij de aanvraag van haar subsidie moet de aanbestedende overheid het aantal dagen/maanden of het percentage van het gegunde bedrag toelichten dat zij heeft vastgelegd voor de sociale clausule;
- 5) De aanbestedende overheid controleert de daadwerkelijke naleving van de sociale clausule in om het even welke fase van de uitvoering van de opdracht;
- 6) Met het oog op de controle van de naleving van de sociale clausule door de opdrachtnemer tijdens de uitvoering, laat de aanbestedende overheid zich bijstaan door een begeleidingsinstelling;
- 7) In het kader van haar opdracht zal de begeleidingsinstelling voor de betrekkingen waar een gebrek aan evenwicht wordt vastgesteld tussen mannen en vrouwen, kandidaten voorstellen van het geslacht dat ondervertegenwoordigd is;
- 8) De Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (Actiris) is de begeleidingsinstelling;
- 9) De begeleidingsinstelling ondersteunt de aanbestedende overheid en de opdrachtnemers bij de uitvoering van de sociale clausule;
- 10) De consultants van de begeleidingsinstelling kunnen zich op de werf begeven om de juiste uitvoering van de sociale clausule na te gaan.

Art 4. Le Gouvernement peut accorder une dérogation à l'imposition d'une clause sociale pour tout marché qui comporte au moins l'une des caractéristiques suivantes :

- nécessité de faire appel à du personnel hautement spécialisé et qualifié ;
- pénibilité ou dangerosité des travaux qui sont l'objet du marché ;
- faible intensité en utilisation de main-d'œuvre;

Art 5. En cas d'inexécution totale ou partielle de la clause sociale, une fois le montant du subside calculé sur base du décompte final des travaux, il sera soustrait de celui-ci un montant calculé comme suit :

L'inexécution totale d'une clause sociale, imputable à l'adjudicataire ou au pouvoir adjudicateur, est sanctionnée par une pénalité déduite du montant du subside représentant 5% du montant du marché ;

L'inexécution partielle supérieure ou égale à 25% de la clause sociale imputable à l'adjudicataire ou au pouvoir adjudicateur, est sanctionnée par une pénalité déduite du montant du subside représentant 2,5% du montant du marché ;

L'inexécution partielle inférieure à 25% mais supérieure ou égale à 10 % de la clause sociale imputable à l'adjudicataire ou au pouvoir adjudicateur est sanctionnée par une pénalité déduite du montant du subside représentant 1,5% du montant du marché et ce, au prorata du nombre de jours inexécutés.

Le montant du marché est le montant initial du marché hors TVA.

Art. 4. De Regering kan een afwijking op de verplichte sociale clausule toestaan voor elke opdracht die minstens een van volgende kenmerken heeft:

- er moet een beroep worden gedaan op hooggekwalificeerd en sterk gespecialiseerd personeel;
- de werken die het voorwerp vormen van de opdracht zijn zwaar of gevaarlijk;
- er is weinig personeel benodigd.

Art. 5. Als de sociale clausule slechts gedeeltelijk of helemaal niet wordt uitgevoerd, wordt na de subsidieberekening op basis van de eindafrekening van de werken een bedrag op die toelage ingehouden, die als volgt wordt berekend:

Volledig verzuim van uitvoering van een sociale clausule dat toe te schrijven is aan de opdrachtnemer of de aanbestedende overheid, wordt bestraft met een boete die wordt ingehouden op het subsidiebedrag en die gelijk is aan 5 percent van het bedrag van de opdracht;

Een gedeeltelijk verzuim van uitvoering van de sociale clausule voor minstens 25 percent, dat toe te schrijven is aan de opdrachtnemer of de aanbestedende overheid, wordt bestraft met een boete die wordt ingehouden op het subsidiebedrag en die gelijk is aan 2,5 percent van het bedrag van de opdracht;

Een gedeeltelijk verzuim van uitvoering van de sociale clausule voor minder dan 25 percent maar minstens 10 percent, dat toe te schrijven is aan de opdrachtnemer of de aanbestedende overheid, wordt bestraft met een boete die wordt ingehouden op het subsidiebedrag en die gelijk is aan 1,5 percent van het bedrag van de opdracht, naar rata van het aantal dagen zonder uitvoering.

Het bedrag van de opdracht is het oorspronkelijke bedrag van de opdracht, waarbij de btw niet inbegrepen is.

Art. 6. Le Ministre qui a les infrastructures sportives communales dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 13 SEP. 2018

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Rudi VERVOORT

Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 6. De minister bevoegd voor de gemeentelijke sportinfrastructuur is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 13 SEP. 2018

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.